

Rätt vinge till rätt uppgift – en studie i vingformens inverkan på flicksländors liv och leverne

Linus Söderquist

Hur påverkar vingformen spridningsförmågan hos bevingade djur? Är en vingform mer lämpad för att flyga längre än en annan eller ger en viss vingform dess bärare längre liv? Dessa frågor tas upp och besvaras i denna studie. Som modellorganism har en art av flicksländor använts, de ser ut ungefär som trollsländor, men är lite mindre. I ett par vattensamlingar i närheten av Bälinge, Uppland, märktes och fotograferades vingarna på 2158 stycken flicksländor av arten *Lestes sponsa*. Av dessa återfångades sedan 796 stycken. Fältarbetet pågick under totalt 22 dagar. Med hjälp av en GPS beräknades avståndet mellan första fångstplatsen och återinfångningsplatsen. Genom att räkna antalet dagar mellan märkning och sista återfångst fick vi en uppskattning av livslängden för de enskilda sländorna. Punkter placerades digitalt ut på vingen på 14 specificerade platser, utifrån vilka vingformen kunde överföras till digitalt format, i form av ett koordinatsystem. Både de främre och de bakre vingarna, av båda könen, studerades. Hos hanarna hittades kopplingar mellan vingformen och livslängden, kroppsstorleken och hur långt de spred sig. En flickslända som spred sig långt hade en längre, smalare och rakare vingform än de som spred sig kortare avstånd. De med längre livslängd hade en smalare vinge med en lite rakare vingbas. Sländor med större kroppsstorlek hade kortare och rundare form på framvingarna och smalare och längre form på bakvingarna. Liknande vingformer fanns hos honorna, men inget samband kunde hittas mellan vingformen och hur långt de spred sig, men däremot med livslängd och kroppsstorlek. I studien sågs även en könsspecifik förändring i fram- och bakvingarna hos individer med olika storlek. Vad detta beror på är oklart och fler studier behöver genomföras för att få klarhet.